

Téerëe bíníyú unna won Pool bëy Efes ra Kúnsëe

Yee daa unna bíní Pool bëy ílí janjii Efes ra. Unna nék, mín hen wa bíníyúy bëy Efes kep, heeyce sah wa bíníyúté i íl janjii caak kay di ginna Aasi fa hom Túrki woteh ra, yi fí yúhté bití Pool pëyídté në. Wa fi yaaha bééɓ nék, wa nonu koy-yaayya fílib ngémë, ndaa wa hoñci henu bëewí yëwúɗ neh. Pool nék, daa húmú yíp janjii Efes (Saame Tíledí apootarra 19.1 níi 20.1). Unni yeh, dī bíníyë' wë fílib kasaa, bee téyúu rí rë.

Pool wonte yii lenke iñi wunna ñéyíɗ Koope Kiristaa na ra (1.6-10), te ri wonte bití ɓal Kiristaa daa paa' bééɓ sun (1.21-22). Di wonte bití bëewë nonu Kiristaa na ra, yee yëwúɗ a yee yëwúɗ neh ra bééɓ henute yínë, Kiristaa níssé kaa'anta'a húmú hanndal ki wa ra, jaamma hente ñoy (2.14-16). Di wonte wa bití wa fahanta' hanndal ki wa, wa híin në gínj (3.17 ; 4.2-15).

Di mëddë' Kiristaa a bëy ílí janjaa a iñi éeyë yí yeh :

- Ti jëmmë ow nen : Kiristaa hente afa, yen fi bëy ílí janjaa henute faana (1.22).
- Ti faam nen : Kiristaa hente cíbë ham faam fa ra, yen fi bëy ílí janjaa henute faam fa (2.20-22).
- Ti yaal a belebi nen : Kiristaa hente yaala, yen fi bëy ílí janjaa henute belaa (5.22-32).

Di wonte ɓal :

- yii lenke pes has a pesa' niiñ (4.17 níi 5.20),
 - yii lenke beleb yaali na, a yaal belebi na (5.22-33),
 - yii lenke koy boffi a yaafi na, a baap koohi na (6.1-4),
 - yii lenke ñaam kélfii ně, a kélfě ñaami na (6.5-9),
 - a yii lenke di nay haa'uu a Seytaane (6.10-20).
- Běyí fí janí téeríi bee béeb ay ot bití yen fí bēy ílí janāa béeb yen yíně. Dī ay yúh bití bal ow fí ow yen na béeb wadtee yed moroomi cér.

Wodohi Pool bēy Efes

¹ Don fí bēy Efes*, so' mi Pool, so' mi apootari Yéesú-Kiristaa ndah Koope daa faha' baaha ra, daa mi na wodoh don fí bēewí Koope, don fa pokuu Yéesú-Kiristaa na ra.

² Baap-Koo a Yéesú-Kiristaa Yíkēe líhún rēn mal, on don jaamma !

Iñi wunna ñéyíɗ Koope Kiristaa na ra

³ Yen símún Koope, dī fí boffi Yéesú-Kiristaa Yíkíi yen ! Dī barkelte yen a malli mínéh dúmmě sun-Koo on yen Ruuh-Peser ra ndah nona nonu yen Yéesú-Kiristaa na ra.

⁴ Balaa ɛldúně saku, deef Koope tanisse yen ndah nona nonu yen Kiristaa na ra, nda yen hen bēewí ladute te lahuy síkkě fíyí. Faha'a faha' ri yen ɗa, tahte

* **1:1 1.1** Bēewě húmú ñeyaatu unni yee bín fě wora'i wa bēewě rě, lahte na yi húmú bíníyúy uni beh : *Efes*.

⁵ ɗi maañci ñeya' Yéésú-Kiristaa na, tanisse yen yen henute koyyi. Baa daa yee faha' ri te neba' ri neboo ɗi pañke ri ra.

⁶ Kon, yen kañun Koope ɗi ɗee yúukë' mali tiñ, onte yen iñi wunna, ñéyídté rí Koy kee ke ri faha' ri níi faha' ra.

⁷ ɗi ñeya' ñif ma yúf ɗi fi Kiristaa ra, tosse yen, baalte yen tooññi yen. Daaha, ɗi teeɓpe yen biti ɗee teem mali ra yúukké tiñ,

⁸ lífídté yen mal, onte yen níi yen lahute nuf, onte yen yen hereñute.

⁹ Neba' ri neboo, ɗi teeɓpe yen yee maañ ɗii níɓ biti ɗi ay rii pañ, ñéyíɗ rí Kiristaa na ra.

¹⁰ Yii baaha nék daa ri beh : ɗi négírë' iña hom sun-Koo a yee hom feey fa ra béeeɓ, Kiristaa ílíf wë béeeɓ. Yii baaha, ɗi ay rii lúsdé túkkíi èldúnë.

¹¹⁻¹² Fun fi bëewë ɗéɓúu tík yaakaari fun Kiristaa na ra, nona nonu fun Kiristaa na ra daa tah Koope yed fun wodi fun, fun fa ɗi maañ fun tanis ti di faha' ri ri nen ra. Hen ɗaaha raa, fun sím ɗee gaana' ri ra, ɗi fa yii lah a di mín ɗíi man béeeɓ, ɗi ay pañ níi yee faha' ri ra míllë' hen ra.

¹³ Don ɓal ɗon nonute Kiristaa na, ndah síkírúu ron Uni kaaf ka daa Uni Neba kom ɗon muc ɗë, ɗon gémuté Kiristaa, Koope tíinndë'té ron teeɓa'i biti ɗon yii. Tíinndë'í baaha daa Ruuh-Peseñ fa on ɗi ɗon ti di húmú gapa' ri ri nen ɗa.

¹⁴ Te Ruuhi baaha daa yee habu yen na'-na' níi bín nay yen mucée faw ra. Kon, yen símún ɗee gaana' Koope ra !

Yee ɗagid Pool bëy Efes ra

¹⁵ Yii baa daa tah, kela' mi biti don gémúté Yéésú-Yíkée te don fahuute bëewí Koope béeb rë,

¹⁶ mi déké' símí Koope ndah don, a dagiri ron.

¹⁷ Mi dagira' ron biti Koope fi Yéésú-Kiristaa Yíkí yen, di fi Boffa líif a ndam ra, on don nufi nay tahe don ot di man di fi Koope, te don yúh rí ní yúh.

¹⁸ Di kúnís affon, don yúh yaakaara on di don dëeké' rí ron ra, don yúh dee gaana' yee yefid di bëewí rë,

¹⁹ don yúh bal doolaa lahay teem teeɓa' Koope habra'i yen fa gémú dii na ra. Doolii bah, Koope teeɓa' rí kah-kah

²⁰ bee këllé' rí Kiristaa búudé, kúdté rí sun, tëekídté rí hëbísí, hompe ya'i ñamaa fi ra.

²¹ Daaha, Kiristaa paa'te béeb sun : mbínéeffé sun lahu sañ-sañ ra neh, kélfé yí wë neh, doole ya sun neh, yii íliffé ow neh. Daa ri paa' yii ow na haanoh dii na béeb sun, te yii baaha ii teem jamanaa homu yen bee ra don, di ac daaha ní kiri fi kirih.

²² Ahaŋkay, Koope tík iña béeb paa'uute kotti Kiristaa, di tíkké Kiristaa paa'te wa béeb sun, këllídté rí jaŋaa, di fi Kiristaa hente af jaŋaa.

²³ Jaŋaa daa faan Kiristaa. Yii hom Kiristaa na béeb ee jaŋaa, te yii hom Koope na béeb ee Kiristaa na.

2

Bëyí gém Kiristaa pesi ay lofisoh

¹ Filoon, don húmú bëewí húlúté illí Koope ndah tooññon a bakaadon.

² Don húmú dékúu bakaad, don nē mēllúu pagadđi bēy ēldúnē, don na ñeyu yee faha' buuri yébitēh yē hom ngilaaw ma te lah un leegi sun fi bēewē nē ñéyíh woni Koope ra.

³ Fun fi yee bal, filoon, fun bēeb húmú nonu bēewí yaa fun na pesuu yee neba' fun ra : fun ñeyuu yii neba' fun a yii ac nuffi fun. Af yee húmú homuu fun baa ra, fun nonute neebi Koope ti bēewí kayya nen.

⁴ Ndaa, dee naa'a' Koope keeñ níi naa' a dee faha' ri yen níi faha' ra,

⁵ tahte níi yen fa húmú húlú íllí Koope ndah tooññi yen yaa ra, dī onte yen yen nonute Kiristaa na, yen nimilute yen na pesu. Ahaṅkay, Koope onte ron mal don múcúte.

⁶ Di kēlídte yen búude ndah nona nonu yen Yéesú-Kiristaa na ra, tēekídte yen a Yéesú-Kiristaa sun-Koo.

⁷ Daaha, dī ñeya' Yéesú-Kiristaa na pagidte yen yin wun teeḃi bēewē nay aye fayu ra biti dee teem mali ra yúukké tiṅ.

⁸ Nagajek, mali Koope daa tah don múc, ñeya'te gémē gémú ron dīi na ra. Yii baa nék kolaay don na, Koope daa on don dī

⁹ ndaa don daa légéyú rí neh. Kon, ow banay naa damoh !

¹⁰ Nagajek, Koope daa tah yen hen yee henu yen da. Nona nonu yen Yéesú-Kiristaa na ra, Koope sakke yen daaha, nda yen pes pesi ay ñéeree a pagad wun faraah. Pagadđi wunni yaaha nék, Koope maañce waa waay nda yen ñee na.

Bēewē bēeb yínē Kiristaa na

¹¹ Yëwúdfďë hom lecuu lecoo, te yii baa paguu faan baa kep ra tahte wa húmú dëekúu đon fa yëwúdf neh ra « bëewë lecuuy ra » neh a ? Nérsíi yee húmú homuu đon filoon ra :

¹² đon húmú wuluute Kiristaa, đon bëkdúuy bëy Israyel na, wa fa daa bëewí rë, đon húmú nëníh gapa'a pok Koope hanndal ki wani ra. Đon húmú yíih yaakaar ; đon húmú ëldúnë ndaa đon húmú yíih Koope.

¹³ Leegi nék, đon fa húmú wuluu Koope yaa ra, ñif ma yúf Kiristaa ra lébídte ron Koope na woteh af nona nonu ron Yéesú-Kiristaa na ra.

¹⁴⁻¹⁵ Yéesú-Kiristaa daa jaammii yen, đí fa bëb fun fi yëwúdfďë a đon fa yëwúdf neh boolla'te yen béeb henute yínë rë. Yera'a yera' ri ñíiní rë, níssé naha' yi kootii Mëyiis a iña túuyë' Kootaa ra. Daaha, đí níssé kaa'anta'a húmú hanndal ki yen ti miir nen ra, bëbpe fun a đon fa gémú đii na ra béeb, nda yen hen goomal has yínë, jaamma lah.

¹⁶ Đí yera' ñíiní sun fi kurwaha nda yen hen yínë, đí yugusa' hanndal ki yeni Koope, ngaaranta' dúm.

¹⁷ Đí ac komi đon fa húmú wuluu ri a yee húmú lebuu ri ra Uni Nebi jaammaa.

¹⁸ Kiristaa tahte yen fa henu yëwúdf mbée yëwúdf neh ra béeb, yen ay mínée ñeya' Ruuh-Pesëj na nda yen mín leboh Baap-Koo.

¹⁹ Yii baa daa tah, đon fa yëwúdf neh ra, đon henluy doha-ndéem, đon henluy haneel. Leegi kay, đon nonu bëewí Koope, đon nonu bëy faami.

²⁰ Đon fi bëewí Koope ya béeb, đon madu ti

faam fi homu tabah nen : apootarra a yonente ya henute tígë yípë' faam fa ra, Yéésú-Kiristaa hente la'a ham faam fa ra.

²¹ Di fi Yéésú-Kiristaa daa tah tabahi faam fa bok béeb ñéerë', béyrëh, hen faam fi selate, bi Yíkëe daa laha' ri.

²² Nona nonu don Yéésú-Kiristaa na ra, daa tah don bal don non cërrí faam fa tabahu baa ra, don hen tígí Ruuhi Koope dék në.

3

Waarii Pool bëewë yëwúf neh ra

¹ Yii baa daa tah so' mi Pool, mi na dāŋ Koope, so' fa légéyë në légéyíd mi Yéésú-Kiristaa, mi na habra' don fa yëwúf neh ra tah mi téyú kasu ra.

² Don keluute mala on yen Koope, yedte so' légéyí yulid don na ra maan ?

³ Koope feeñiyohte so', teeŋpe so' yee húmú níŋ dí te ow húmú yéeh rí rë te mi wonte don na dee leegi wuti yaha yutuud.

⁴ Don jaŋi unna bíní mí yee raa, don ay ot dee yúhë' mi yee húmú níŋ Koope baa, ñéyídté rí Yéésú-Kiristaa na ra.

⁵ Yii bah, Koope húmú teebay ri bëy jamanu yee filoon níi lante. Ndaa woteh, dí ñeete Ruuh-Peseŋ na, teeŋpe ri apootarri sela yi a yonente yi.

⁶ Te yee húmú yíih bëewë baa ra, daa ri bitih : ñeya ñeyu bëewë yëwúf neh ra Uni Neba nonute Yéésú-Kiristaa na ra, tahte níi yee nay fun liile fun fi yëwúfde rë, wa fi yaaha ay liile yii baaha. Wani yëwúfde henute yínë, wa bokute yee gapa' Koope ra.

⁷ Koope onte so' mal mi na légéyíd dí, mi na waare bëewë Uni Neba te ri paga' ri a doolii.

⁸ So' nék, daa mi lukki ñak solo di bëewí, ndaa daa mi onu mi waare bëewë yëwúd' neh ra yii lenke alal ma mínéh dúm te kola' Kiristaa na ra.

⁹ Mi onute bal mi teeß bëewë níi lan dee nay pagee Koope fa daa sak bééß rë, yee húmú níß dí te ow húmú yéeh rí ðappe ri nufi bín fë nínén rë.

¹⁰ Hen daa raa, mbíneeffë sun lahu sañ-sañ ra a kélfë yí wë ay ot bëy ílí jaŋaa a dee laha' Koope nuf níi lah ra.

¹¹ Koope ñeya'te Yéésú-Kiristaa Yíkíi yen na paŋke iñyaaha ti di húmú níßë' rí rí bín fë deef èldúnë sakuy doom ra nen.

¹² Nona nonu yen Yéésú-Kiristaa na ndah gémë gémú yen díi na ra, tahte yen mín caŋ fíi Koope wahtii neba' ri yen te yen sídíih në dara.

¹³ Yii baa daa tah, mi na ðaŋ ðon biti ðon banti yedðoh af coono fa dey mi ndah ðon ða. Coono fi baa daa nay tahe ðon lah ndam.

Dagiri Pool bëewë gémú rë

¹⁴ Baa daa tah mi yek fíi Baap-Koo,

¹⁵ dí fa njobooda sun a feey bééß baapuu ri ra,

¹⁶ mi na ðaŋ ri biti di ndami gaani, dí ñeya' Ruuh-Pesen on ðon doole keeññon.

¹⁷ Koope ona ron Kiristaa dék keeññon ndah ngémën, ðon fahanta' hanndal kon, ðon yípëh në gíŋ ti tal kilik nen.

¹⁸ Hen daa raa, ðon mín yúh biti dee faha' Kiristaa ow ra luk yii mín díi hen bééß gaan, ðon deefíd na bëewí Koope yi kayya bééß.

¹⁹ Ahaŋkay, ðon ay yén bití ðee faha' Kiristaa ow ra yúukké af ow. Hen ðaa raa, ði mita' Koope sèk, ðon ay mitee ðaaha.

²⁰ Koope mín ñeya' doolaa na paŋ yin gaan yen na ra, nǎ yíi ðaŋ yen ði mbée yíi hom nuffi yen béeb ði paŋ yíi luk baaha.

²¹ Kon Koope laha ndam ndah bëy ílí jaŋaa a Yéésú-Kiristaa ! ði laha ndam ðee nǎ kiri fi kirih ! Démiin !

4

Bëy ílí jaŋaa béeb yínë

¹ So' fa téyú kasu ndah Yíkée rë, mi ðaŋ ðon bití ðon pes pesadi ñéerë' a yee ðEEK ðon Koope ra,

² ðon déké' cépírí affon faraah, ðon sos, ðon mín múñ. Lah múñëlëntíi hanndal kon ñéerë' a fahanta'.

³ Ruuh-Pesen boolla'te ðon ðon henute yínë. Kon, pégí béeb ðon pesa' jaamma hanndal kon ðon ham na.

⁴ Jaŋaa fa daa faan Kiristaa ra, ði yínë kut. Ruuh-Pesen, ði yínë kut. Ti ðaaha nen ðal, yaakaara ðEEK ðon Koope ra yínë kut.

⁵ Yíkée, ði yínë kut, ngémë yínë kut, bëtsë bëtsú ðon ða yínë kut.

⁶ Koope, ði yínë kut te daa ri boffi bëewë béeb, daa ri paa' yen béeb sun, daa ri na ñeya' yen na béeb page íñi, te ði ee yen na béeb.

⁷ ði filið fi baaha béeb, ow fi ow béeb a yee on ði Kiristaa ra.

⁸ Yíi baa daa tah bíníyúté Téerëe bitih :
« Na lap ri sun ða,

*dī kúrēelēhté kaa'oh yi hampe wa ñaam,
dī wora'te bëewë iñi wunte. »☆*

⁹ Te iti fi dī lappe daa yi sah ? Iti fa daa ri biti balaa dī na lap dī débpí cép cépë nūi gin bëewë húlú rë*.

¹⁰ Te bëe' cép rë daa ri bal bëe' lap paa'te béeb sun, nda líif ëldúnë béeb rë.

¹¹ Di fi Kiristaa daa on yen iñi wunni yeh : lahte bëewí onute wa hen apootar, yee yonente, yee bëewí ay waariye Uni Neba, yee yi ay kúré bëewí Koope a yi ay yëeddée yii lenke ngémë.

¹² Bëewí yaa Kiristaa daa on wa bëy ílí jaṇaa yëeddi wë, nda wa fi bëy ílí jaṇaa mín légéyíḏ Koope, wa baat jaṇaa fa daa faan Kiristaa ra.

¹³ Daaha, ngémí yen béeb ay millë' bok hen yínë, yen bok yen yúh Koy Koope, yen hen bëewí maanute pagaḏ, yen mit sëk ti Kiristaa nen kep.

¹⁴ Daaha, yen ii madil ti kúkëy nen yen jaayee ti gaali mboowaanna kísí fë na jaay ri hatinna béeb nen. Ow ii ac soḏ yen nuf bos kúrēelëh yen, jaaye yen hatinna béeb ti ngilaaw nen, ow ii yen nofiil a fel misik.

¹⁵ Yen kay, yen pesuun wonanta' kaah hanndal ki yen ñéerë' a fahanta' ndín, yen hen bëewí maanute iña béeb ti Kiristaa fa daa af jaṇaa ra nen.

¹⁶ Di fi Kiristaa daa mëgínë' yen béeb, yen henute yínë ti di mëgínë' cërrë faan ow ra nen. Cér fí cér béeb paṇ yee waḏ dī raa, bëe' oore

☆ **4:8 4.8** Saame Kañaa ya 68.19 * **4:9 4.9** *dī débpí cép cépë nūi gin bëewë húlú rë* : Lahte bëewí habuu ri deh : *dī débpí cép cépë nūi feey fa.*

saye. Ti ɗaaha nen, ow fi ow yen na bééɓ paŋ yee waɗ ɗi raa, yen fahantee jaŋaa baatee.

Pes has

¹⁷ Kon, mi na cagoh ɗon di tii Yíkée, mi na won ɗon ee bitih, ɗon banti pesiil ti di na pesuu béewē nēnīh béewí Koope ra. Iña na nībú wē rē lahay njiriñ.

¹⁸ Wa kaa'uute kúnsí keeññi wa daa tah wa yīih Koope. Yii baa daa tah wa lahuy af te wa nēnīh pesa kola' Koope na ra.

¹⁹ Wa yīihlīh yii wunte a yii wuneh te wa paguu yii neɓ wa rek. Yii bosì ac nuffi wa bééɓ wa paŋ. Wa na mínīh nēe ham affi wa.

²⁰ Don nék, iña yēeddú ɗon Kiristaa na ra, bokaay a pesadi bah.

²¹ Iña keluu ɗon a yee yēeddú ron sun fi Yéesú rē ñéerē'té a kaaf ka hom ɗii na ra neh a ?

²² Daa ri bitì ɗon warutee hel pesadee ke ron filoon, ɗon koloh pesadi kíildē húmú homuu ɗon ɗa, ndah fah pes-neɓ húmú nofa'te ron níi ɗon húmú yahute yahañ.

²³ Oladon waɗtee lofiso,

²⁴ ɗon yíssēh mbínéef has, bi Koope daa sak ɗi ti di man ɗi fi Koope nen, nda ɗon pes pesa júb te lan ra, bee kaah daa na koma' ri ra.

²⁵ Kon nék, fel banay kellu búkkēn. Ow fi ow bééɓ wona moroomi yii lahte íl, ndah yen bééɓ yen henute yínē.

²⁶ Keeññon haay, lah hēbí affon toñeh ɗon bakaad te keeññon lah yēellēe balaa na' haal.

²⁷ Ngēnē ēnì Seytaane haal peson !

²⁸ Bëyí húmú loha' lohoo, lah haba ya'i, dī yulid' légéy, njiriñoh opa'i. Hen dāa raa sah, dī ay mín dímlë' bëyí lahay.

²⁹ Won bos waruy keluu búkkën ! Lah wëní wonni lahte njiriñ, yi ay baat moroommon, wun bëewë nè sikirúu ron ra na.

³⁰ Koope onte ron Ruuh-Pesen hente tínnndëe don na teefi don biti bis ay lah, Koope tos ron. Kon, ngënë pëgí yii ay misik Ruuhi bah.

³¹ Bëëñjii yii hente ham neeb, yooß haayloh, haayla' faan, coow misik, sola' a bosi mín dīi hen,

³² don baah hanndal kon, don naa'anta' keeñ, don baalanta' ti di ñeya' Koope Kiristaa na baalte ron da.

5

Pesa' niiñ

¹ Don fi koyya faha' Koope nūi faha' yee ra, pëgí bëeb nūi don ñee kotti,

² don faha' ow ti di faha' Kiristaa ow nen. Kiristaa faha' yen fahoo nūi dī yera'te ñiini ndah yen ti hawid' nen, ti sarahi heeñi baa neba'te Koope ra nen.

³ Don bëewí Koope, kon yii tappe njaaliyoh bëeb a yii bosi manna dāh, a bos-íl waruy keluu don na.

⁴ Ti dāaha nen bal, wonad' búgëlëm, woni lahay af a lúk a hégilë' wonad' bos waruy keluu don na. Don kay, lah wëní yii ay símuu Koope.

⁵ Yúhí biti bëewë nè pesuu pañ yii tappe njaaliyoh bëeb a yii bosi manna dāh, a bos-íl rë ii mëssi non nguur ki Kiristaa a Koope. Nagajek, bos-íl a yúulëh ala yínë kep.

⁶ Ow banay ron nofa' a wonni lahay njiriñ, ndah mani pagadfi yaa daa na tah Koope kéeníf neebi sun fi bëewë në ñéyíh woni ra.

⁷ Kon ngënë ñéeríi a bëewí yah.

⁸ Filoon, don húmú nonu bëy ñúusë naam, ndaa leegi nona nonu ron Yíkëe në rë tahte don nonu bëy niiña. Kon, pésí pesadi bëewë nonu niiña ra

⁹ ndah niiña daa na kúf baah, júb a kaah.

¹⁰ Pëgí bééß ní don yúhsë' iña neba' Yíkëe rë.

¹¹ Iña na pagu bëewë nonu ñúusë rë lahay njiriñ, ngënë békí affon na. Don kay, lah wëní wë sun ní bëewë keloh wa !

¹² Yen na sèpírúu won iña na pagu bëewë aa na, wa dapee ra.

¹³ Añcañ, yen fa nonu bëy niiña ra, yen won wa sun daa, wa ay olu niiña ngëey,

¹⁴ te yii olu niiña bééß ay yíssëh niiñ. Baa daa tah wonute bitih :

« Do fa na nee' ra, yúunée !

Do fa fanoh búudé rë, kolee,

Kiristaa ay roo hawaan ! »

¹⁵ Kon lah yúhí dee nay ron pesee ra : ngënë héní bëewí lahuy af. Héní bëewí ñaañute.

¹⁶ Wahtii lahuun don ílí paguun don dí bééß, lah séedéyírí Yéésú-Kiristaa di wonaddon a pagaddon, ndah jamanu ya homu yen yee ra, bëewë caakutee pañ bos lool.

¹⁷ Kon ngënë héní bëewí lahuy af, yúhí yee na seh Yíkëe don na ra.

¹⁸ Ngënë héní ní don píi faannon, ndah han lukus raa, beka' ow saata. Don kay, héní bëewí líifuté a Ruuh-Pesen,

¹⁹ don tojanta' a yeekaa yi ay kañuu Koope yi mín wée hen béeb, a yeekaa yi kola' Ruuh-Pesen na. Béyí keeññon béeb don yeek don kañ Yíkée.

²⁰ Lah símí Baap-Koo faraah di tii Yéesú-Kiristaa Yíkíi yen di iña béeb.

Yaal a belebi

²¹ Lah enéntíi cér filiḡ fon ndah cérè onu ron Kiristaa ra.

²² Don fi belebba, lah ení yaallon cér ti di onuu ron Yíkée cér nen

²³ ndah nagajek, yaal daa kélfíi belebi ti di hena' Kiristaa kélfíi jaṇaa nen, maanam af jaṇaa. Kiristaa daa Sēmlēhí bëy ílí jaṇaa fa daa faani ra.

²⁴ Di onuu bëy ílí jaṇaa Kiristaa cér, belebba waḡti onuun yaalli wa cér ḡaaha di yii mín ḡíi hen béeb.

²⁵ Don fi yaalla, fēhíi belebbon ti di faha' Kiristaa yen fi bëy ílí jaṇaa nen. Di yera'te ñíini ndah yen,

²⁶ nda yen hen bëewí, ḡi ladilte yen a muluḡ a Uní.

²⁷ Di faha' biti yen fi bëy ílí jaṇaa yen neḡ yeel biti ri cēgíḡ yen fíyí, yen lan, faanni yen hen pesen, yen hen bëewí ladute te lahuy síkkè.

²⁸ Kon, yaalla fahuun belebbi wa ti di fahuu wa fi yaalla faanni wa ra nen. Bëyí faha' belebi ḡeef ḡi faha' afi,

²⁹ ndah mēsëy lah bëyí kaa'a'te faani. Faan kay, yefaluu yefaloo, tooppituu ti di na pagira' ri Kiristaa yen fi bëy ílí janjii ra nen

³⁰ ndah yen daa cērri faani. Bíníyúté filiḡ Téerëe bitih :

31 « *Yii baa daa tah ow yaal ay bísēh a boffi a yaafi, pokoh belebi na, wa hen yínē.* »☆

32 Yii ow húmú yéeh rí te lahte solo daa filiḃ woni bah te ri won sun fi Kiristaa a jaṇaa.

33 Wona won sun fi yen ḃal : yaal fi yaal ḃéēḃ fahaa belebi ti di faha' ri aḃi nen, beleḃ fi beleḃ ḃéēḃ on yaali cér.

6

Yee wad' koy ra

1 Don fi koyya, lah ñéyí woni baappon a yaayyon, ndah ḃon nonu Yíkēē nē. Baa daa yee wun ḃa.

2 Bíníyúté bitih : « *Lah tēppítíi baappon a yaayyon.* » Di filiḃ túuyē' yē ḃéēḃ, baa daa túuyē'ē déḃpí ñéerē' a gapa' won bitih :

3 « *nda ḃon lah sos-keñ, ḃon maañ pes sun fi feey fa.* »☆

4 Don fi baappa, ngēnē hēeyílí keeññi koyyon. Lah kērí wē ḃon tík wē waal, ḃon yúun wē yee faha' Yíkēē rē.

Ñaam a yíkíi

5 Don fi ñaamma, lah ñéyí woni kélḃē yēe ké ron feey fi beh, ḃon on wa cér níi mit sēk, ḃon paga' ri a keeñi lante, ti biti ḃon ñeyu woni Kiristaa nen.

6 Ngēnē pēgúí rí íllí wē kut, ḃon saame biti wa laas ḃon. Lah pēgúí rí ti súrḡē Kiristaa na nen, ḃon ḃēḃ keeññon ḃéēḃ ḃon paṇ ri ti di faha' ri Koope.

☆ **5:31 5:31** Saame Dalaana 2.24 ☆ **6:3 6.3** Saame Kolohi koyyi Israyel Ésip 20.12 ; Nérsí Kootaa 5.16

⁷ Yii yaa don waa pagid béeb, pëgii ri a keeñi neɓpe ti biti don légéyíru Yíkëe nen, ndaa biti don légéyíru ow neh.

⁸ Don yúhúte biti yii wuni légéy ow béeb, Yíkëe ay ri rii yíníl : ñaam neh, bëyi laha' afi neh.

⁹ Don fa ñaamma homu ya' yon da nék, dee wad waa madun don na ra, lah mēdí daaha waa na kep, don fan waa mokle. Don yúhúte biti doni wa daa boku Kélfëe yínë, bee hom sun-Koo te téydë' bëewë béeb tígë yínë rë.

Di nay haa'uu a Seytaane

¹⁰ Yee nay mi ron millée won da daa ri beh : Sëemii doole pokoha nay ron pokee Yíkëe në rë, ndah di gaante doole nii gaan.

¹¹ Bëyi iña on don Koope yee ra béeb, wa hen ganaay don na, nda don ham hiin, don banti keen fiiri Seytaane.

¹² Yen haa'uuy a ow, yen haa'uu a mbíneeffi bossa ngilaaw ma, yee lahu doole ra, kélfë yë, a yee lahu sañ-sañ sun fi ëldúnë fë hom ñúusë rë.

¹³ Kon, hëbí iña on don Koope ra hiin, wa hen ganaay don na. Hen daa raa, wahtii misikaa ri béeb, don ay mín hen gín, don pañ yee wad da nii lús, don cañ cot.

¹⁴ Kon cëgi cot don waay ti soldaar nen ! Koope onte ron don henute bëewi wonuu kaah, te won kaah mada' biti fu pokoh geñuu nii tas saañ nen ; di onte ron don henute bëewi júbúte te bëyi júbpe man bëyi bekoh búub túl nen ;

¹⁵ di onte ron don cañ waarii Uni Nebi jaam-maa ti di na bekuu ron ñafad kotton nen ;

¹⁶ dī onte ron don ham ngémē ti di na haba' soldaar wa'i tiin ki ya'i faraah nen. Hen daa raa, dī ay ron sēmlē' koy kassa na ñah kīi nay ron yeese Seytaane ra.

¹⁷ Koope onte ron don muc mújī man baane haa'aa nen don na, dī onte ron don ham Unna dúhē' Koope na, yed don Ruuh-Pesen da ti jépīl nen.

¹⁸ Di mín dīi man béeḅ, faraah lah ñéyī Ruuh-Pesen na, don dage Koope, don wone ri sohle yon. Lah hēfī te don pokoh faraah don dagire bēewī Koope béeḅ.

¹⁹ Lah dēgírī sē' ḅal, nda Koope teeḅ so' dee nay mii waareyee iña ow húmú yéeh wē Uni Neba ra te mi neekeh na dara, ndah

²⁰ wola wol so' ri waarii Uni Neba ra, daa tah mi téyú kasu deh. Kon, dēgírī sē' mi waare ri te mi neekeh na dara ti di wara' so' ri nen.

Unna míllē' won Pool bëy Efes ra

²¹ Koy-yaafi yen Tísík, bee fahuu yen níi faha' te pokoh légéyírī Yíkēe rē ay ron won yīi homa' mi béeḅ, nda don yúh iña na paṇ mi ra béeḅ.

²² Daa mi paṇ dī pētīh mi yeñce ri don na nda ri teeḅ don yee homuu fun da, dī yēellíd keeññon.

²³ Baap-Koo a Yéesú-Kiristaa Yíkēe onun koy-yaayya fīlīb ngémē wa lah jaamma, wa faha' ow, wa lah ngém !

²⁴ Baap-Koo líhē bēewē fahuu Yéesú-Kiristaa Yíkīi yen faha'i mínéh dúm dē béeḅ mal !

Séréel Ndút: Unni Koope

Ndut: Séréel Ndút: Unni Koope (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ndut)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

a3a1238b-9393-5875-a4c5-1d3f38537bfe